

Poročilo sekcije "Vloga družbenih organizacij in društev pri razvijanju in spodbujanju prostovoljnega dela"

Vodja: Gordana Popovič

Poročevalec: Primož Halnz

Razpravljalci so se strinjali, da je bilo v zadnjih treh desetletjih pri nas prostovoljno delo v celoti in tudi na področju socialnih dejavnosti razvrednoteno. V družbi smo zanemarjali probleme morale in etike, zasanjano smo verovali, da bodo tehnika in strukture rešile vse človeške probleme. Vendar je življenje bolj zapleteno, sodobna tehnična civilizacija nam sicer olajšuje življenje, smisel pa si moramo najti sami ali v stiku z ljudmi okoli sebe. To spoznanje nas sili, da danes pospešeno iščemo svoje korenine, iščemo okoli sebe ljudi, se ponovno poglobljamo v klasično glasbo in druge kulturne zvrsti, skratka, začeli smo iskati tisto kar človeku omogoča intimnejši odnos do sedanjosti.

Spreminja se tudi naš odnos do prostovoljnega dela. Tu si v skupini nismo bili popolnoma enotni, ali ta pripravljenost ljudi raste ali upada. Mislim, da ta pripravljenost raste, vendar nas na drugi strani gospodarski položaj sili v sivo ekonomijo, kar pomeni pomanjkanje prostega časa.

To je tudi ena izmed komponent naslonitve na lastne sile. Že sam obstoj in članstvo v družbenih organizacijah in društvih je s stališča človeških stikov zelo pomemben element, imamo pa vrsto specializiranih društev, ki delujejo na socialnem področju.

Čeprav moramo poudariti veliko vlogo vseh mehanizmov samoupravne socialistične družbe, ki nam lajšajo življenje, smo vendar pretiravali v prepričanju, da lahko inštitucije rešijo vse probleme človekovega življenja. Danes ugotavljamo, da so lahko prostovoljne aktivnosti njihovo pomembno dopolnilo, če pa so organizirane prek društev, istočasno rešujemo tudi vprašanja spontanosti. Danes se pojavlja vrsta pobud za pomoč ljudem, ljudje hočejo biti koristni - to pa je najlažje družbeno usmerjati prek družbenih organizacij in društev.

V sekciji smo ugotovili, da so društva uspešnejša pri svojih prizadevanjih, da imajo boljše rezultate, kolikor so tudi sama znotraj sebe dovolj odprta. Odprta morajo biti vsestransko in toliko, kot smo zapisali v statut SZDL, da akcijsko združujejo ljudi ne glede na narodnostne, svetovnonazorske, verske in druge razlike. Enako velja za odprtost do mladih, kajti dostikrat smo kritični do družbe, ki prepočasí omogoča, da pridejo mladi ljudje na odgovorna mesta, istočasno pa se v društvi vedemo popolnoma enako in ne dopuščamo uveljavitve mladih, kar pa seveda ne velja za vsa društva enako.

Ker je bila pretežna večina prisotnih iz vrst aktivistov Rdečega križa, smo se nujno posvetili delu te organizacije, le fragmentarno sta bili omenjeni tudi Društvo prijateljev mladine in Društvo paraplegikov. Ugotavljali smo, da inštitucije rabijo do dva dni, da organizirajo učinkovito akcijo ob elementarnih nesrečah, medtem ko socialne postaje RK celajo ves čas, Gorska reševalna služba, taborniki in recimo radioamaterji pa so sposobni delovati takoj, zato je njihov prispevek neizmeren.

Temelj za celotni sistem prostovoljne pomoči na področju socialnih dejavnosti lahko predstavlja le krajevna konferenca SZDL, katere osnovno politično vprašanje je, ali občuti probleme in zazna interese svojega okolja. Delovati pa mora v skladu s svojimi konkretnimi kadrovskimi in prostorskimi zmožnostmi, važno je, da imajo ljudje dogovorjen naslov in telefon, kamor se lahko obrnejo v stiski in potrebí. To vlogo lahko ponekod igra postaja RK ali pa, in to bi lahko razvili v večji meri, zaradi razvejane organizacijske mreže tudi gasilski dom.

1. Programirati prostovoljno delo raznih profilov in poklicev pri reševanju
V KS tudi najlažje pridobimo strokovnjake, farmacevte, zdravnike, socialne delavce, psihologe itd., v smislu pomoči in tudi opozoril. V sekciji je prevladalo prepričanje, da znanstvenemu področju posvečamo premalo pozornosti in da predvsem v praksi teoretična znanja dostikrat ostanejo zunaj našega zornega kota. Pri teoriji sami pa se preveč naslanjamo na tuje avtorje, namesto da bi študirali pestrost oblik življenja v socialistični samoupravni Jugoslaviji.

Zelo pomembno vprašanje za delovanje družbenih organizacij in društev v KS

je motiviranost za delo, kajti v politiki nagrajevanja smo nehali misliti na množico prizadevnih članov društev. Neredko pa človeka, ki je pripravljen narediti, čezmerno obremerimo, in namesto da bi pomagal, kot je pravzaprav želel, mora sedeti na sestankih in usklajevati. V razpravi je bil izrečen tudi predlog, da bi imel mladinec, aktiven na področju socialne pomoči, tudi prednost pri iskanju zaposlitve po končanem šolanju.

Posebno vprašanje je financiranje, kajti doslej smo bili vse preveč vajeni proračunskega razmišljanja. V društvih se moramo zavedati, da jim družbeno koristnega dela ne bo ovrednotila neka imaginarna družba, pač pa se morajo s svojimi delovnimi programi pojavljati tudi znotraj interesnih skupnosti, kar velja tudi za vprašanja načrtovanja dejavnosti.

V sekciji smo poudarjali tudi pomen izobraževanja, kajti pri zdravstvenem in socialnem varstvu je volutarizem nesprijemljiv. Vrsta društev z Rdečim križem na čelu ima organizirano množico tečajev za prostovoljne socialne aktivnosti in druge oblike, vendar se je to v zadnjih letih zmarjšalo do tiste mere, da je lahko že škodljivo za dejavnosti, ki jih pokrivajo družbene organizacije in društva na področju socialnih dejavnosti.